

ГАЛИЦЬКИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА
Юридичне відділення
Циклова комісія юридичних дисциплін бакалаврату

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

Т.А. Ільчук

«30» «серпня» 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 08 Право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 081 Право

2019-2020 н.р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право України» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 Право, освітнього ступеня бакалавр за денною та заочною формами навчання.

Розробник:

Майка Максим Борисович, викладач, кандидат юридичних дисциплін

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії юридичних дисциплін бакалаврату

Протокол № 1 від «29» «серпня» 2019 року

Голова ЦК І.О. Томчук

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Право»

«29» «серпня» 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми І.О. Томчук

Робочу програму перевірено

«30» «серпня» 2019 р.

Завідувач юридичного відділення бакалаврату М.Д. Денисовський

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Навчальна дисципліна належить до циклу професійної та практичної підготовки.

Предметом навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право України» є сукупність відносин, що виникають між суб'єктами господарювання, при виникненні між ними спірних ситуацій, та між господарським судом та суб'єктами господарювання, з приводу захисту їх прав та законних інтересів, це сукупність відносин, що виникають в процесі безпосереднього розгляду справ та прийняття рішень господарськими судами України.

Мета навчальної дисципліни:

«Господарське процесуальне право України» полягає у вивченні та засвоєнні студентами процесуальних норм та основних правових інститутів в галузі процесуального регулювання порядку розгляду господарськими судами України спорів, що виникають у сфері господарювання.

Завдання дисципліни полягає у формуванні, розвитку та удосконаленні фахових компетентностей, серед яких:

а) загальні компетентності :

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

б) спеціальні (предметні):

- знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального права;
- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;

- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
- здатність до самостійної підготовки проектів правових документів;
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен показати такі **результати навчання:**

- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм
- пояснювати природу та змістосновних правових явищ і процесів;
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- готувати проекти необхідних документів відповідно до різних правових ситуацій;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ESTS - 4	Спеціальність: 081 ПРАВО	Обов'язкова(нормативна) Мова викладання: українська	
Кількість змістових модулів – 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120 год.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	4-й (2-й)	4-й (2-й)
Тижневих годин для денної форми		Лекції:	
		35	14

навчання: аудиторних – 5 год.		Практичні, семінарські:	
		30	6
		Самостійна робота:	
		55	100
		Вид контролю: залік	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	вс ьо го	у тому числі				всь ого	у тому числі			
		л	п	с	с.р.		л	п	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Загальні положення господарського судочинства										
Тема 1. Поняття, предмет та особливості господарського процесуального права. Господарський процес: загальні положення, юрисдикція.	14	4	-	4	6	14	2	-	2	10
Тема 2. Суд. Учасники господарського процесу	10	3	-	2	5	14	2			10
Тема 3. Докази та доказування в господарському процесі.	14	4	-	4	6	14	2			12
Тема 4. Організаційні засади провадження в господарському судочинстві.	14	4	-	4	6	16	4			14
Разом за змістовим модулем 1.	52	15	-	14	23	58	10	-	-	46
Змістовий модуль 2. Судове провадження. Перегляд та виконання судових рішень.										
Тема 5. Позовне та спрощене позовне провадження	18	6	-	4	8	18	2	-	-	14
Тема 6. Розгляд справи по суті. Наказне провадження.	18	6	-	4	8	14	2			14
Тема 7. Провадження в суді апеляційної та касаційної інстанції	16	4	-	4	8	16	2			12
Тема 8. Особливі порядки провадження в господарських справах. Виконання судових рішень у господарських	16	4	-	4	8	14	2			14

справах.										
Разом за змістовим модулем 2.	68	20	-	16	32	62	8	-	4	54
РАЗОМ	120	35		30	55	120	14	-	6	100

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА»

Змістовий модуль 1. Загальні положення господарського судочинства

ТЕМА 1. Поняття, предмет та особливості господарського процесуального права. Господарський процес: загальні положення, юрисдикція.

Поняття, предмет господарського-процесуального права. Методи та принципи господарського-процесуального права. Система господарського-процесуального права. Джерела господарського-процесуального права. Наука господарського-процесуального права. Загальні засади господарського процесу. Підвідомчість справ господарським судам: поняття, значення, категорії справ, віднесених до компетенції господарських судів. Розмежування спорів між адміністративними судами та господарськими судами. Передача господарських спорів на вирішення третейського суду. Підсудність справ господарським судам: поняття й види. Територіальна підсудність. Виключна підсудність. Передача справ з одного господарського суду до іншого господарського суду. Процесуально-правові наслідки недотримання правил підсудності.

ТЕМА 2. Суд. Учасники судового процесу

Поняття та склад учасників господарського процесу. Суддя. Відвід судді. Господарська процесуальна правосуб'єктність. Сторони в господарському процесі. Права й обов'язки сторін. Процесуальна співучасть. Залучення до участі у справі іншого відповідача. Процесуальне правонаступництво. Треті особи в господарському процесі. Треті особи, що заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Треті особи, що не заявляють самостійних вимог на предмет спору. Представники сторін і третіх осіб. Прокурор у господарському процесі. Участь у процесі посадових осіб та інших працівників підприємств, установ, організацій та інших органів. Участь у процесі судового експерта.

ТЕМА 3. Докази та доказування в господарському процесі

Поняття і види доказів. Обов'язок доказування і надання доказів. Належність і допустимість доказів. Підстави звільнення від доказування. Витребування доказів у господарському процесі. Письмові докази та їхнє значення. Речові докази. Призначення і проведення судової експертизи. Висновок судового експерта. Пояснення представників сторін й інших осіб, які беруть участь в судовому процесі. Оцінка доказів.

ТЕМА 4. Організаційні засади провадження у господарському судочинстві

Поняття, види та значення процесуальних строків. Встановлення та обчислення процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків. Зупинення процесуальних строків. Відновлення та продовження процесуальних строків. Наслідки пропуску процесуального строку. Поняття запобіжних заходів. Підстави вжиття запобіжних заходів. Види запобіжних заходів. Заява про вжиття запобіжних заходів. Порядок розгляду заяви про вжиття запобіжних заходів. Наслідки подання заяви про вжиття запобіжних заходів, що не відповідають вимогам закону. Виконання ухвали про вжиття запобіжних заходів. Виконання ухвали про вжиття запобіжних заходів. Скасування ухвали про вжиття запобіжних заходів. Оскарження ухвали про вжиття запобіжних заходів. Припинення запобіжних заходів. Відшкодування шкоди, завданої вжиттям запобіжних заходів. Поняття судових витрат. Судовий збір та його розміри. Порядок сплати судового збору. Пільги щодо сплати судового збору. Повернення судового збору. Відстрочення та розстрочка сплати судового збору і зменшення його розміру або звільнення від його сплати.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ. ПЕРЕГЛЯД ТА ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

ТЕМА 5. Позовне та спрощене позовне провадження

Поняття й значення стадії порушення провадження у справі та підготовки справи до судового розгляду. Прийняття позовної заяви. Відмова у прийнятті позовної заяви. Повернення позовної заяви. Порушення провадження у справі. Дії судді по підготовці справи до судового розгляду. Поняття забезпечення позову. Підстави забезпечення позову. Заходи забезпечення позову. Скасування забезпечення позову. Поняття позову. Елементи позову. Види позовів у господарському процесуальному праві. Право на пред'явлення позову. Передумови права на пред'явлення позову. Порядок реалізації права на пред'явлення позову. Позовна заява. Її форма та зміст. Ціна позову. Документи, що додаються до позовної заяви. Об'єднання позовних вимог. Надсилання копії позовної заяви і доданих до неї документів. Подання позову. Відзив на позовну заяву. Подання зустрічного позову.

ТЕМА 6. Розгляд справи по суті. Наказне провадження

Судовий розгляд – одна з основних стадій господарського процесу. Строк вирішення спору. Порядок ведення засідання господарського суду. Перерва в засіданні суду. Відкладення розгляду справи. Відмова позивача від позову. Визнання відповідачем позову. Мирова угода сторін. Зупинення провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Протокол судового засідання. Рішення господарського суду та їх виконання. Поняття рішення. Прийняття рішення. Зміст рішення. Право господарського суду щодо прийняття рішення.

Оголошення рішення та набрання ним законної сили. Винесення ухвали суду та її зміст. Розсилання рішень і ухвал. Додаткові рішення, ухвала. Роз'яснення і виправлення рішення, ухвали. Окрема ухвала. Наказ господарського суду і пред'явлення його до виконання. Відстрочка або розстрочка виконання, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови. Зупинення виконання судового рішення. Поворот виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду

ТЕМА 7. Проведення в суді апеляційної та касаційної інстанції

Поняття апеляційного провадження в господарському процесі. Право апеляційного оскарження та його суб'єкти. Суди, що розглядають апеляційні скарги. Апеляційна інстанція. Порядок подачі апеляційної скарги. Форма та зміст апеляційної скарги. Відзив на апеляційну скаргу. Порядок розгляду справи в апеляційній інстанції. Межі розгляду справи в апеляційній інстанції. Відмова від апеляційної скарги. Строк розгляду апеляційної скарги. Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування, зміни рішення. Постанова апеляційної інстанції. Апеляційні скарги на ухвали місцевого господарського суду.

Поняття касаційного провадження в господарському процесі. Касаційна інстанція. Право касаційного оскарження. Порядок подання касаційної скарги. Відзив на касаційну скаргу. Порядок розгляду касаційної скарги. Межі перегляду справи в касаційній інстанції. Повноваження касаційної інстанції. Строк розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни рішення або постанови. Постанова касаційної інстанції. Касаційні скарги на ухвали господарських судів. Обов'язковість вказівок, що містяться у постанові касаційної інстанції.

ТЕМА 8. Особливі порядки провадження в господарських справах. Виконання судових рішень у господарських справах.

Поняття перегляду судових рішень господарського суду, які набрали законної сили, за нововиявленими обставинами. Підстави для перегляду. Порядок і строк подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Господарські суди, що здійснюють перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Прийняття заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Оформлення результатів перегляду.

Порядок утворення та діяльності третейських судів в Україні. Види третейських судів. Завдання третейського суду. Третейська угода. Формування третейського суду. Витрати, пов'язані з вирішенням спору третейським судом. Третейський розгляд. Рішення третейського суду. Третейське самоврядування. Міжнародний комерційний арбітраж як третейський суд. Правова природа арбітражної угоди. Склад третейського суду. Компетенція третейського суду. Арбітражне провадження. Винесення арбітражного рішення. Визнання та

виконання арбітражних рішень. Право на оскарження рішення третейського суду. Форма і зміст заяви про скасування рішення третейського суду. Підготовка справи до розгляду. Судовий розгляд справи. Підстави для скасування рішення третейського суду. Ухвала господарського суду у справі про оскарження рішення третейського суду. Видача виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду. Форма і зміст заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду. Порядок розгляду заяви про видачу виконавчого документа про примусове виконання рішення третейського суду. Підстави для відмови у видачі виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду. Ухвали третейського суду у справі про оскарження рішення третейського суду та про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду.

4. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають *поточний контроль, модульний контроль, виконання індивідуального завдання, підсумковий контроль у формі заліку.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

робота в малих групах – спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів засвоєння навчального матеріалу;

презентація – виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень тощо;

Результати поточного контролю за семестр визначаються як середня з поточних оцінок за 100-бальною шкалою, відображених у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та семінарських занять з певного змістового модуля.

Оцінки з модульного контролю за 100-бальною шкалою відображаються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи і включаються як окремий заліковий модуль до залікового кредиту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під

керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням.

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи. ІНДЗ це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а оцінка включається до залікового кредиту як окремий заліковий модуль.

Підсумковий контроль проводиться у формі усного заліку, який передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно та творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а оцінка включається до залікового кредиту як окремий заліковий модуль.

У процесі відповіді виявляються наступні рівні знань: високий, добрий, посередній, недостатній.

Високий рівень знань: оцінка в межах від 90 до 100 балів. Ставиться за повні і правильні відповіді студента на усі запитання. При цьому необхідно, щоб студент умів логічно мислити, вільно використовувати набуті теоретичні знання при аналізі проблем науки, застосовувати знання з суміжних галузей права, орієнтуватися в системі поточного законодавства та матеріалах судової практики.

Добрий рівень знань оцінюється у межах 75 – 89 балів. Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей та похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу. Він володіє базовими правовими термінами, поняттями та категоріями з вказаної теми, але самостійно нездатний аналізувати норми права, застосовувати їх в конкретній правовій ситуації

Посередній рівень знань оцінюється в межах 60 – 74 балів. Студент в основному знає матеріал теми, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань, відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

Недостатній рівень знань оцінюється в межах до 60 балів. Студент не опанував зміст теми, вкрай слабо знає рекомендовану літературу, не володіє

базовими поняттями, термінами, категоріями. Відсутнє логічне та наукове мислення, практичними навичками не володіє.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (добре)
84–75		C (добре)
67–74	задовільно	D (задовільно)
60–66		E (задовільно)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
0 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою розраховується як середня у відповідності з ваговими коефіцієнтами, величина яких залежить від значення кожного з контрольних заходів, що проводяться під час вивчення навчальної дисципліни.

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	100
Оцінка в балах	80	85	90	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки:

$$O = 80 * 0,7 + 85 * 0,2 + 90 * 0,1 = 82$$

5. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінари, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є лекційно-проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології, спрямовані на організацію самоосвіти студента.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми проведення занять: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, кейси тощо.

Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо.

Склад методичного забезпечення дисципліни:

- робоча навчальна програма;
- опорні конспекти лекцій;
- практикум для виконання семінарських занять;
- завдання для виконання самостійної роботи та ІНДЗ;
- засоби поточного та підсумкового контролю (завдання для підсумкових модульних робіт, перелік питань для проведення залікового контролю).

Навчально-методичне забезпечення розміщено в електронному форматі в навчально-інформаційному середовищі коледжу на базі Moodle з відкритим доступом для студентів.

Інструменти, обладнання та комп'ютерне забезпечення

Електронні енциклопедії, довідники, мультимедійні засоби у вільному доступі в Інтернет, комп'ютерні презентації за темами курсу, відкриті державні реєстри.

Список рекомендованих джерел

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. // ВВР. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
2. Конституція України // Відомості Верховної Ради.- 1996.- N 30.- Ст. 141
3. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. // Відомості Верховної Ради.-1995.-NN 47, 48, 49, 50, 51,52.-Ст.349
4. Закон України «Про третейські суди» від 11.05.2004 р.// Відомості Верховної Ради України.- 2004.- N 35.- Ст.412
5. Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 26.12.2011 р. № 18 «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції»
6. Мелех, Л. В. Господарський процес : підручник / Л. В. Мелех. - Львів : ЛьвДУВС, 2016. – 367 с.

7. Роз'яснення Президії Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 7 «Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам»
8. ЗУ «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 23, ст.870
9. ЗУ «Про міжнародний комерційний арбітраж» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 25, ст.198
10. ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст.545
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 13.06.2007 р. № 8 «Про незалежність судової влади»
12. Паньонко, Т.Б. Фартушок, Я.Я. Буряк. Господарське судочинство в таблицях і схемах (видання 2-ге, доповнене)» // Львів, 2018. – 83 с.
13. Постанова Пленуму ВГС від 26.12.2011 №17 (із змінами і доповненнями) «Про деякі питання практики перегляду рішень, ухвал, постанов за ново виявленими обставинами»
14. НПК Господарського процесуального кодексу України. За ред. Короєда С.О. Київ: Вид.дім «Професіонал», 2016, 2018.
15. Світличний О.П. Господарський процес : підручник. Вид. 2, перероб. і доп. К.: НУБіП України, 2018. – 342 с.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Міжнародна асоціація юридичних наук (МАЮН)/ International Association of Legal Science	http://aisj-ials.org
Законодавство України	http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/
Правові системи країн світу: дослідницька група Juriglobe (Університет Оттави)	http://www.juriglobe.ca
Офіційний сайт наукової діяльності Національної академії ім. Я. Мудрого	http://nulau.org.ua/index.php?r=biblio
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Харківська державна наукова бібліотека	http://korolenko.kharkov.com/
Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім.М. Максимовича Київського національного університету імені	http://lib-gw.univ.kiev.ua/

Тараса Шевченка	
Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія»	http://onua.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=182&Itemid=32&lang=ru